

אינפי 3 תרגיל 7 - תיכוניסטים-פתרונות

1. נחפש תחילה נקודות קריטיות בתוך המשולש

$$f_x = 2x - y - 2 = 0$$

$$f_y = 2y - x - 2 = 0$$

זאת מערכת לינארית פשוטה הפתרון היחיד הוא

$$x = 2 \quad y = 2$$

נקודה זאת אכן בתוך המשולש והיא נקודה קריטית. נעבור על צלעות המשולש: עבור $y = 0$

$$f(x, 0) = x^2 - 2x$$

$$f' = 2x - 2$$

נקודה קריטית ב $x = 1$ כלומר $(1, 0)$. בדומה קל למצוא את הנקודה הקריטית $(0, 1)$ על הצלע $x = 0$. על הצלע $x + y = 6$ נקבל:

$$\begin{aligned} f(x, 6-x) &= x^2 + (6-x)^2 - x(6-x) - 2x - 2(6-x) = \\ &= x^2 + 36 + x^2 - 12x - 6x + x^2 - 2x - 12 + 2x = \\ &= 3x^2 - 18x + 24 \end{aligned}$$

נגזור ונקבל

$$f' = 6x - 18$$

כלומר $x = 3$ נקודה קריטית. אם נאסוף את כל הנקודות החשודות נקבל את $(0, 1)$, $(1, 0)$, $(3, 3)$, $(2, 2)$ ובנוסף את הקודקודים $(0, 0)$, $(6, 0)$, $(0, 6)$ ולכן נותר לבדוק:

$$f(0, 6) = 24, \quad f(6, 0) = 24, \quad f(0, 0) = 0$$

$$f(2, 2) = -4, \quad f(3, 3) = -3, \quad f(1, 0) = f(0, 1) = -1$$

קיבלנו ש $(0, 6)$ ו $(6, 0)$ הם מקסימום גלובאלי וערכם 24. ו $(2, 2)$ הוא מינימום גלובאלי שערכו -4.

2.

(א)

$$F_z = 2z - e^z$$

$$F_z(0, e, 2) = 4 - e^2 \neq 0$$

ולכן המשוואה מגדירה את z כפונקציה של x, y .

$$F_x = y, \quad F_y = 2y + x$$

ולכן בסביבת הנקודה $(0, e)$ מתקיים ש:

$$z_x(x, y) = -\frac{F_x}{F_z} = \frac{y}{e^z - 2z}, \quad z_y(x, y) = -\frac{F_y}{F_z} = \frac{2y + x}{e^z - 2z}$$

ולכן

$$z_x(0, e) = \frac{e}{e^2 - 4}, \quad z_y(0, e) = \frac{2e}{e^2 - 4}$$

כעת

$$z_{xy}(x, y) = \left(\frac{2y + x}{e^z - 2z}\right)'_y = \frac{2(e^z - 2z) - (e^z - 2z)z_y(2y + x)}{(e^z - 2z)^2}$$

$$z_{xy}(0, e) = \frac{2(e^2 - 4) - (e^2 - 4)\frac{2e}{e^2 - 4}(2e)}{(e^2 - 4)^2} = \frac{2(e^2 - 4) - 4e^2}{(e^2 - 4)^2} = \frac{-2e^2 - 8}{(e^2 - 4)^2}$$

(ב)

$$F_z = x + \frac{y}{z}$$

$$F_z(-2, 0, 2) = -2 \neq 0$$

ולכן המשוואה מגדירה את z כפונקציה של x, y .

$$F_x = z + 2x, \quad F_y = \ln z$$

ולכן בסביבת הנקודה $(-2, 0)$ מתקיים ש:

$$z_x(x, y) = -\frac{F_x}{F_z} = -\frac{z + 2x}{x + \frac{y}{z}}, \quad z_y(x, y) = -\frac{F_y}{F_z} = -\frac{\ln z}{x + \frac{y}{z}}$$

ולכן

$$z_x(-2, 0) = -\frac{2 - 4}{-2} = -1, \quad z_y(-2, 0) = -\frac{\ln 2}{-2} = \frac{\ln 2}{2}$$

כעת

$$z_{xy}(-2, 0) = \left(-\frac{z + 2x}{x + \frac{y}{z}}\right)'_y \Big|_{(-2, 0)} = -\frac{z_y(x + \frac{y}{z}) - \left(\frac{z - yz_y}{z^2}\right)(z + 2x)}{\left(x + \frac{y}{z}\right)^2} \Big|_{(-2, 0)} =$$

$$-\frac{\frac{\ln 2}{2}(-2) - \left(\frac{2}{4}\right)(2 - 4)}{4} = \frac{-\ln 2 + 1}{4}$$

3. נכתוב

$$F(x, y, z) = \sqrt{x^2 + y^5 + \cos z - 1} - z^4 - 1$$

(א)

$$F_x = \frac{x}{\sqrt{x^2 + y^5 + \cos z - 1}}$$

לכן

$$F_x(-1, 0, 0) = \frac{-1}{\sqrt{1+0+1-1}} = -1 \neq 0$$

ולכן F מגדירה את x כפונקציה של y, z .

(ב)

$$F_y = \frac{5y^4}{2\sqrt{x^2 + y^5 + \cos z - 1}}$$

לכן

$$F_y(-1, 0, 0) = 0$$

ולכן לא ניתן להשתמש במשפט הפונקציה הסתומה. אבל, קל לראות שניתן לחלץ את y מהמשוואה

$$y = \sqrt[5]{(z^4 + 1)^2 - x^2 - \cos z + 1}$$

ולכן המשוואה מגדירה את y כפונקציה של x, z .

(ג)

$$F_z = \frac{-\sin z}{2\sqrt{x^2 + y^5 + \cos z - 1}} - 4z^3$$

ולכן

$$F_z(-1, 0, 0) = 0$$

לכן לא ניתן להשתמש במשפט הפונקציה הסתומה. אבל אפשר לשים לב שאם $(-1 - \delta, 0, t)$ הוא פתרון למשוואה עבור $\delta, \epsilon > 0$ אז גם $(-1 - \delta, 0, -t)$ הוא פתרון למשוואה. כלומר, לכל סביבת ϵ של $(-1, 0, 0)$ קיים איזשהו $\delta > 0$ ושני ערכים z_1, z_2 כך ש $(-1 - \delta, 0, z_1)$ ו $(-1 - \delta, 0, z_2)$ נמצאים בסביבה ו

$$F(-1 - \delta, 0, z_1) = F(-1 - \delta, 0, z_2) = 0$$

ולכן F לא מגדירה את z כפונקציה של x, y .

4. לפי משפט הפונקציה הסתומה:

$$\frac{\partial x}{\partial y}(a_2, a_3) = -\frac{F_y(a)}{F_x(a)}, \quad \frac{\partial y}{\partial z}(a_1, a_3) = -\frac{F_z(a)}{F_y(a)}, \quad \frac{\partial z}{\partial x}(a_1, a_2) = -\frac{F_x(a)}{F_z(a)}$$

ולכן ברור ש

$$\frac{\partial x}{\partial y}(a_2, a_3) \cdot \frac{\partial y}{\partial z}(a_1, a_3) \cdot \frac{\partial z}{\partial x}(a_1, a_2) = -\frac{F_y(a)}{F_x(a)} - \frac{F_z(a)}{F_y(a)} - \frac{F_x(a)}{F_z(a)} = -1$$

5. היות ו $F_y(x_0, y_0) \neq 0$ ברור ש F מגדירה את y כפונקציה של x . לפי נוסחת הגזירה:

$$y_x(x_0) = -\frac{F_x(x_0, y_0)}{F_y(x_0, y_0)}$$

לפי הנתונים $F_x(x_0, y_0) = 0$, $F_y(x_0, y_0) \neq 0$ זה בהכרח מחייב

$$y_x(x_0) = 0$$

כעת נגזור שוב לפי x את השוויון:

$$y_{xx}(x) = -\left(\frac{F_x(x, y)}{F_y(x, y)}\right)'_x = -\frac{(F_{xx}(x, y) + F_{xy}(x, y)y_x)F_y(x, y) - (F_{xy}(x, y) + F_{yy}(x, y)y_x)F_x(x, y)}{(F_y(x, y))^2}$$

ולכן:

$$y_{xx}(x_0) = -\frac{F_{xx}(x_0, y_0)F_y(x_0, y_0)}{(F_y(x_0, y_0))^2} = -\frac{F_{xx}(x_0, y_0)}{F_y(x_0, y_0)} \neq 0$$

לכן x_0 היא נקודת מינימום או מקסימום של y . היות ו y רציפה, לכל סביבת ϵ של y_0 קיים איזה y' כך ש

$$|y' - y| < \epsilon$$

וקיימים x_1, x_2 כך ש

$$y(x_1) = y(x_2) = y'$$

(כי x_0 היא נקודת מינימום או מקסימום). לכן לכל סביבת ϵ של (x_0, y_0) קיימים x_1, x_2, y' כך שנמצאים בסביבה ו

$$F(x_1, y') = F(x_2, y') = 0$$

ולכן F לא מגדירה את x כפונקציה של y בסביבת הנקודה (x_0, y_0) .